

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.
Fióközllet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Megjelenik vasárnap és ünnepnap kivételével mindennap d. u. 5 ó.
Felelős szerkesztő: **Kölczé Károly dr.**
Szerkesztő: **Buszek Béla.**

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Kövér kacsák.

Brassó, 1911. jan. 11-én.

Ez a cím ma nagyon aktuális. Valóban kövér kacsák röpködnek a levegőben, a napi sajtó levegőjében. Főleg ott, ahol a katolikus egyháznak akár belső, akár adminisztratív ügyeiről van szó. Megszoktuk ugyan, hogy a laikus napisajtó nagyon laikus módon ír a mi belső ügyeinkről. Megszoktuk, hogy ez a sajtó apró kacsákat bocsájt körütra, hogy délutánoként teljes segédkezéssel való nagymisére s halottak estéjén a temetőben megtartott gyászmisére vezet bennünket, de legújabbán jól kifejtett, nehézkes, kövér kacsákat küld vándorútra. Vajjon miért? A cél, a szándék nagyon világos: a közvélemény megtévesztéseért. Nagyon könnyű és nagyon kényelmes dolga „calumniare andaecter“ receptje szerint sötét színekkel bevonni az egyházi dolgokat, kirívó színekkel körvonalozni a katolikus klérus javadalombeli külömbőségét s ebből a szekularizáció szükségszerűségét levonni, főpapokat dúsabb javadalmak után való törtetéssel vádolni, de nehéz írásainak valóságát bizonyítani. S ezt rendszeresen elfeledik. Elfeledik, mert szellemi tárházukban bőven van szóáradat, de nincs érv.

A legutóbbi napokban is bő szenzációval, hírlapi csemegével kedveskedtek. Székesfehérvár tudós püspökét megtették a kalocsai érseki szék várományosának. A tudós főpap az interjuvoló újságírónak azokkal a lakonikusan rövid szavakkal felelt, melyek cikkünk élén állnak, hogy ezek: „kövér kacsák“.

Egy papi köntösbe bujtatott névtelen újságíró az egyház kebelében való őszinteségihiányról beszél s bizonyításul újságcikkekre hivatkozik, holott minden pennaforogató embernek tudnia kellene, hogy semmiféle tudományos vagy szociális dologban sincs az újságcikkeknek bizonyító ereje.

A mi püspökünket megteszi a biboros — hercegprímás mellé apostoli adminisztratornak. Hogy van-e valami alapja a

hirnek az más lapra tartozik s akik az ilyen nagyon fontos közügyeket intézik, bizonyára jobban megoldják a nehéz kérdést, mint az az újságíró aki valószínűleg közelebb áll a mogendovedhez, mint a keresztény katolikus oltárhoz. Mi csak azt emeljük ki, hogy püspökünket, mint olyantüntetjük fel, aki törtet a hercegprímási szék után.

E vádra okosabb, nemesebb, erősebb bizonyítékot nem hozhatunk fel, mint egy nyílt, tiszta, őszinte apostoli életet. Aki az életből sem tud következményeket levonni, az forgatgassa egy kissé a logikát.

Gondoskodnak egy kis miszticizmusról is. Egy titokzatos kijelentést adnak a pápai államtitkár, Merry del Val biboros szájába: a világnak közelebből nagy meglepetésben lesz része. Ez a meglepetés nekik lehet az lesz, de a hitbuzgó katolikus világnak egészen természetes lesz. Természetes következménye X. Pius pápa nagy, a világot átalakítani akaró jelmondatának: „Mindent átalakítani Krisztusban“.

Ez az átalakítás pedig csak olyan lehet, ami a hit örök, sarkalatos elveinek és a keresztény erkölcs tételes törvényeinek megfelelő. Nekünk tehát meglepetés nem lehet. A kövér kacsák csak röpködjenek, azért a karaván halad.

Német felirat a Magyar házon.

Brassó, 1911. jan. 11.

„Német felirat a Magyar Házon“ c. levlére, mely a „Brassói Lapok“ 8-ik számában megjelent a „Brassói Ujlap“ véleménye a rá vonatkozó paszusra a levélíró számára csak ennyi: „Száli tedicskedtél... vagyunk mi olyan magyarok, mint kigyelmed. Viseld magadszépén s várj

egy kicsit“. Egyszerre mindent nem lehet. A levélíró keressen máshol „nyílt és szándékos arculcsapásokat“, melyekkel a magyarságot illetnek, mert találna eleget és tegye ezeket szóvá. Mi egy ideiglenes cégtábla kifüggesztésében még nem látunk arculcsapást, legfeljebb akkor, ha mi is úgy teszünk, mint a levélíró, más dolgunk nem lévén, „kákán csomót kerestünk“. Erre mi kaphatók nem vagyunk!! Különben hazafias üdv a nagy hazafinak és levélírónak!!

Hirek.

Brassó 1911. január 11-én.

Kaas Ivor a protestáns, de kath. módon érző hírlapírónak, ki egyházunknak lelkes barátja volt, siremléket akarnak felállítani a tisztelet és hála jeléül. Szeretettel kérjük olvasóinkat, kik a siremlékhez fillérekkel hozzá akarnak járulni adományait a pleb. hivatalban átadni sziveskedjenek. A bold. Br. Kaas Ivor az Uj lapnak lelkes barátja és pártfogója volt.

Városunk legpiszkosabb és legelhanyagoltabb kerülete a „Bolgárszeg“. Tisztaság dolgában különben a többi kerületek sem kifogástalanok, de a Bolgárszeg, tényleg kritikán alóli. Nem értjük, hogy és mint lehetséges ez? Igaz, nehéz a megközelítése, de egy kis jó akarat a városi tanács részéről sok mindent megváltoztatna; nem lehetne-e ezensegíteni jobban mondva több gondot fordítani a tisztaságra a Bolgárszegben ép úgy mint a többi kerületekben?

Mi volna jó? Jó volna, ha a város illetékes fáktörői a piac téren, a régi városház oldalán kifüggesztett tűzjelző táblán a jeleket nemcsak német, hanem magyar, sőt román nyelven is tolmácsolnák. Ennyit talán megérdemel az adófizető polgárság?

(Beküldetett.)

Adóhivatalok évi forgalma. A múlt évben 3145 millió korona pénzforgalma volt az adóhivataloknak. Legnagyobb pénz-

Kovács István

Czipész mester

□ □ Brassó, Fekete-utca 18. □ □

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint felelőség mellett készítek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolid árak mellett.

forgalom volt a következő adóhivatalokan: Pozsony 194 millió, Temesvár 136 millió, Nagyszeben 128 millió, Budapest IV. ker. 75 millió, Kolozsvár 70 millió, Arad és Kassa 54 millió, Nyiregyháza, Debrecen és, Nagyvárad 52 millió korona.

Állami és vármegyei altisztek mulatsága a Central szállodában. „Az állami és vm. altisztek” az idén is megtartják szokásos multságukat Belépődíjak: Családjegy (3 személyre) 3 kor. személyjegy 1:20 kor. A multság kezdete este 8 ó. A műsor következő: 1. Nyitány. Játssa Dick György zenekara. 2. Szaval Dankó Józsefné. 3. Klaszikus csavargó. Hármás jelenet, előadják Sikovics István, Kóti József, Simon János. 4. Hegedű szóló zenekísérettel játssa Khély E. 5. Karperec. Vigjáték 1 felvonásban. Szereplői Fazakas József, Dankó Józsefné, Beleznay Gyula, Makkai Irénke, Benedek Sándor. Műsor után természetesen következik a tánc.

Az E. K. E. Az E. K. E. brassómegyei, osztályának elnöksége f. h. 15-én d. e 11 ó. a kaszinó helyiségében közgyűlést tart.

Ismeretterjesztő előadás. Az első ismeretterjesztő előadást Szóts Gyula áll. főreálisk. tanár fogja f. h. 12-én d. u. fél 6 ó. tartani a r. k. főgimnázium fizikai termében. Előadásának tárgya: A mai középiskola.

A filharmonikusok január 11-én este 8 ó. összpőbát tartanak.

Zene. A nagy jépgályán szerdán este fél 8 — fél 10 ó. ig, a 2. gy. ezred zenekara hangversenyez.

Hangverseny. A városi zenekar vásárnap, jan 15-én, este 8 ó. az Európa nagy termében rendezi első farsangi hangversenyét Belépti díj 70 fill.

A brassói esperanto tanfolyam Lapunk tegnapielőtti számában megemlékeztünk arról, hogy ifj. Marich Á., az esperanto nyelv magyarországi apostola Brassóba jön, hogy 8—10 napra terjedő kurzust tartson. Együttal megemlékeztünk arról is, hogy a tanfolyam január 15-én veszi kezdetét.— Amint most értesülünk, Marich csak e hó 23-ára érkezik Brassóba, s akkor tartja meg előadását. A tanfolyam díja 5 korona. Jelentkezni még mindig lehet lapunk szerkesztőségében, valamint Klimits Gyulánál, a Brassói Lapok szerkesztőségében.

Baleset. Kohn és Senensib hosszú-utcai gőzfűrés és ládagyar egyik munkása tegnap szerencsétlenül járt. A szaladó kerék zsírozás alkalmával a kerék megmozdult s a munkás bal kezének hüvelkujját Geitinar Demeterét, beszoritotta s leszakította. Az első segélynyújtás után a kózkórházba vitték fel, hol bekötözték.

Hangverseny. Hubermann Broniolaw és Spielmann Leopold hegedű, illetőleg zongora művész f. é. jan. 26-án hangversenyt rendez. A műsor felőleli a mesterek remekeit, Bethoven, Mendelson, Liszt és Paganini darabjaival fognak remekelni. Mindkét művésztől a legmelegebben nyilatkoznak a világváros lapjai. Jegyek Zeidner könyvkereskedésében már is kaphatók.

Álarcos fejdisz-bálra a meghívók szétküldése már megkezdődött. Mindazok kik meghívóra igényt tartanak kéretnek ebbeli szándékukat az egylet titkáránál bejelenteni. Werzár Kálmán szívesen fog eleget tenni a felszólalásnak. Különben a készülődések a fejdisz bálra már is nagyban folynak. A r. kath. nőegylet bálja különben is oly jó hírnévnek örvend, hogy minden reklám fölösleges. A bálterem díszítésében is az idén különlegességek lesznek melyek a bál fényét emelni fogják.

Magyar bál. A brassói magyar jótkönyv egyeslet f. hó 14-én tartja idei farsangi estélyét a vigadó nagytermében.

Hús és borfogyasztási adó eltörlése. Kolozsvár törvényhatósága feliratott intézett a kormányhoz a hús és bor fogyasztási adó eltörlése tárgyában. Ezzel véli a drágaságot megszüntetni. A feliratot pártolás illetve hason határozathozatal végett Brassó vármegyének is megküldötte.

A brassói magántisztviselők cabaret estélye. A Brassói Magántisztviselők Egyesülete f. hó 28-án, a Vigadó összes termeiben estélyt rendez. A meghívókat a jövő héten bocsátja ki a rendezőség és ugyanekkor veszi kezdetét a jegyek elárúsítása is. Jegyek válthatók a Simay testvérek és Hiemesch Vilmos lensori üzleteiben, valamint az estély napján a Vigadó pénztárnál a rendes pénztári órák alatt.

Szerkesztői üzenet.

S. L. R. Cikkét mihelyt lapunk ismét 4 oldalas lesz, közöljük. Addig is szíves türelmét kérjük. A kilátásba helyezett újabb dolgokat várjuk.

F. Nyiltlevele holnap jön.

A nyomdahelyiség

áthelyezett

Kapu-utca 72. sz. a.